

SUOMEN TEKSTIILI & MUOTI

HE 40/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi jätelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Eduskunnan ympäristövaliokunta
tiistai 4.5.2021 klo 10.00
toimitusjohtaja Marja-Liisa Niinikoski

Jätelailla vauhtia kiertotalouteen ja Suomen edelläkävijyyden rakentamiseen.

Lain 1 §

Tekstiilien erilliskeräyksen aikataulu

SUOMEN TEKSTIILI & MUOTI
FINNISH TEXTILE & FASHION

3.5.2021

Tekstiilien erilliskeräyksen aikataulu 2023 kunnianhimoinen ja tarpeellinen.

Kokonaisvaltaisen poistotekstiilin ja tekstiilijätteen kierrätysjärjestelmän aikaansaaminen kuitenkin edellyttää, että kaikista eri lähteistä syntyviä poistotekstiilejä voidaan tarkoituksenmukaisesti kerätä, käsitellä ja kierrättää. On toivottavaa, että **kotitalouksien ohella myös hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnan erilliskeräysvelvoitteet toteutetaan osana kokonaisvaltaista tekstiilien erilliskeräysjärjestelmää**. Tämä tulisi mielestämme selkeästi sisällyttää lakiin.

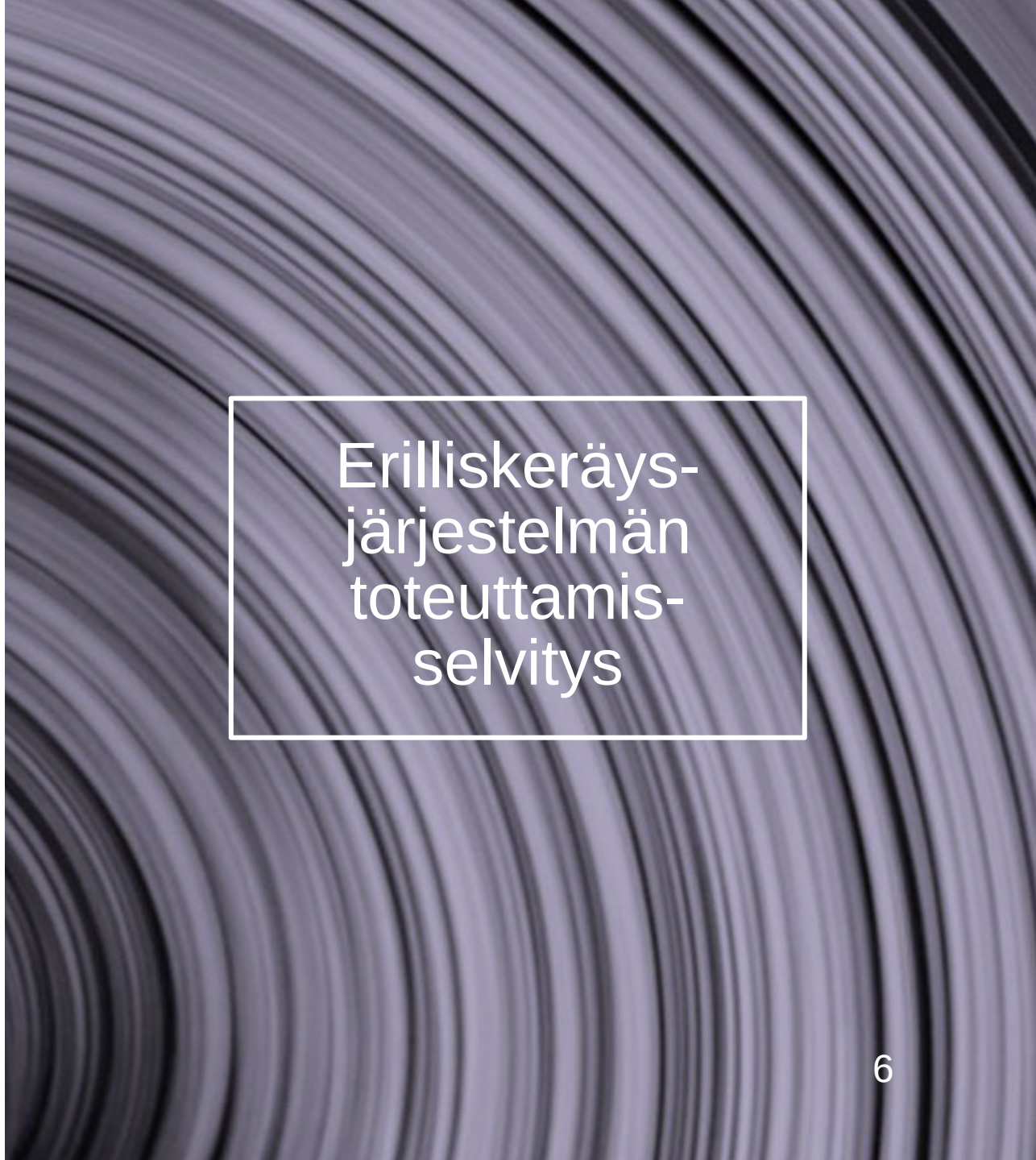

Kiertotalous-ekosysteemi rakentuu vaiheittain – 11 a § ja 15 §

Poistotekstiilien ja tekstiilijätteen erilliskeräys on osa rakentumassa olevaa kiertotalousekosysteemiä. Pelkkä kerääminen ei riitä, jos poistotekstiilille ei ole olemassa **käsittelyprosesseja, uusiokäyttäjiä ja hyödyntäjiä**. Käsittelyprosessien kehittäminen on jo itsessään haastavaa ja vaatii osaamista erilaisten tekstiilien lajittelusta ja jatkokäyttötarkoituksen mukaisesta arvioinnista. Erilliskeräyksen avulla voidaan joka tapauksessa asteittain rakentaa tekstiilien kierrätysratkaisuja ja kiertotalouden konkreettisia toimenpiteitä sekä luoda edelläkävijyyttä toimialalle ja koko tekstiilialan klusterille.

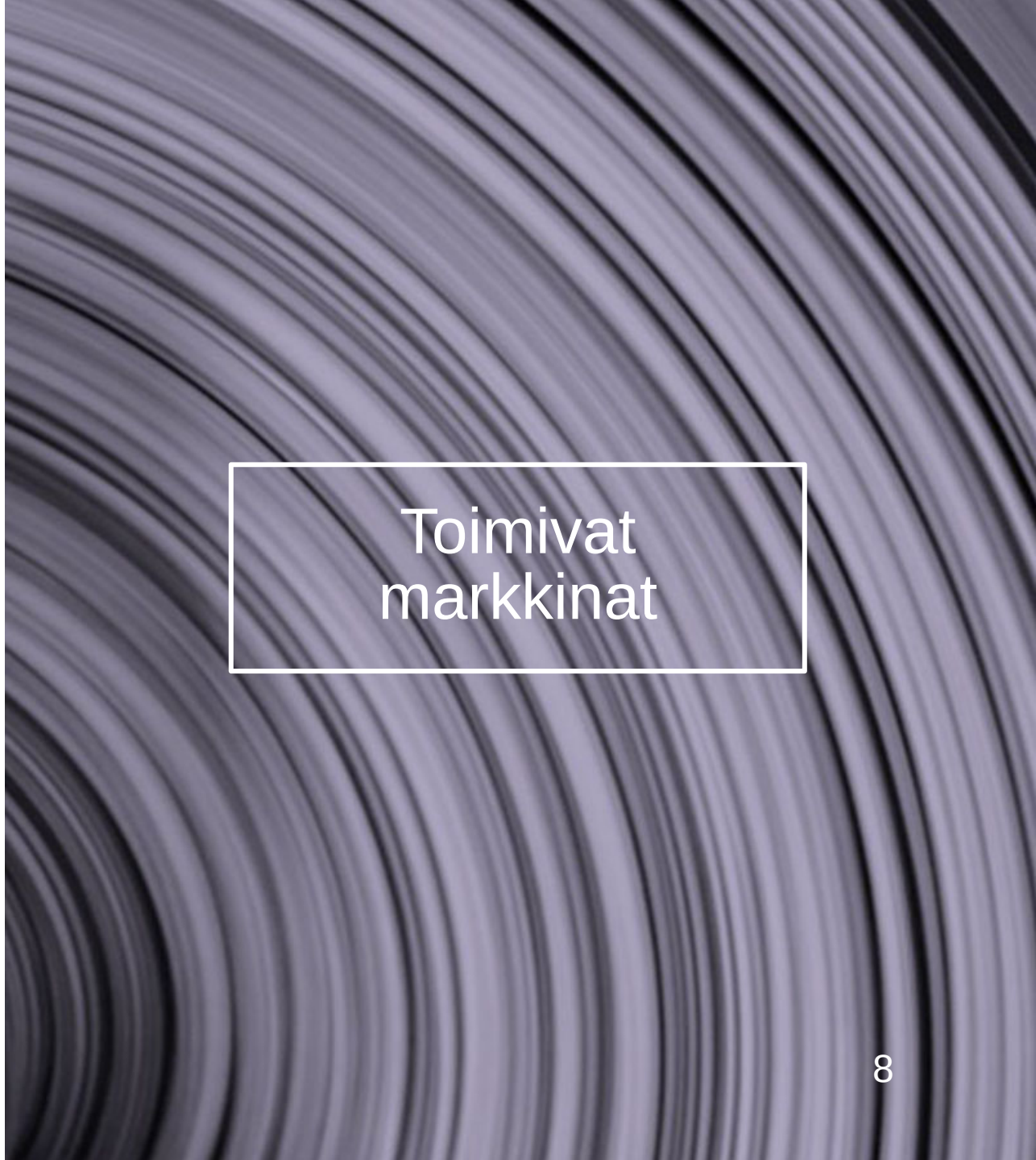
On olennaista teettää lain tarkoituksen näkökulmasta tekstiilien **erilliskeräysjärjestelmän toteuttamisselvitys**. Tekstiilien keräämisestä, keräämisen edellytyksistä ja uuden alemman tasoisen sääntelyn vaikutuksista on tuotettava lisätietoa toimivan keräys- ja kiertotalousjärjestelmän aikaansaamiseksi. Esimerkiksi tekstiilijätteen osalta vain riittävän puhdas tekstiili on käyttökelpoista uudelleenkierrätettäväksi tekstiilinä.

Informaatiota ja ohjausta

Tekstiilien **erilliskeräyksen järjestämistavan** ohella on olennaista, että kotitalouksille toimitetaan riittävää **informaatio-ohjausta** tekstiilien keräämisestä. Lisäksi **tekstiilin määritelmää** eli sitä, mitkä tekstiilituotteet lukeutuvat erilliskeräyksen piiriin, on mielestämme tärkeää tarkentaa alemman asteisella sääntelyllä. Näin systeemistä tulee kuluttajien ja alan toimijoiden näkökulmasta selkeä.

Tekstiilien uudelleenkäytön kannalta on varmistettava, että poistotekstiilien keräämiselle saadaan riittävät maantieteelliset markkinat. Vain riittävän samankaltaiset tekstiilikuidut sopivat kierrätettäviksi uusina tekstiilikuituina. Suomessa olisi tarpeellista tehdä toteutettavuusanalyysi kansallisen tekstiilien kierrätyskeskittymän aikaansaamisesta. Sen ohella on syytä varautua kierrätysjärjestelmän edellyttämiin investointeihin.

Toimivat markkinat

TKI-tuella ja julkisella kysynnällä vauhtia kiertotalouden innovaatioihin

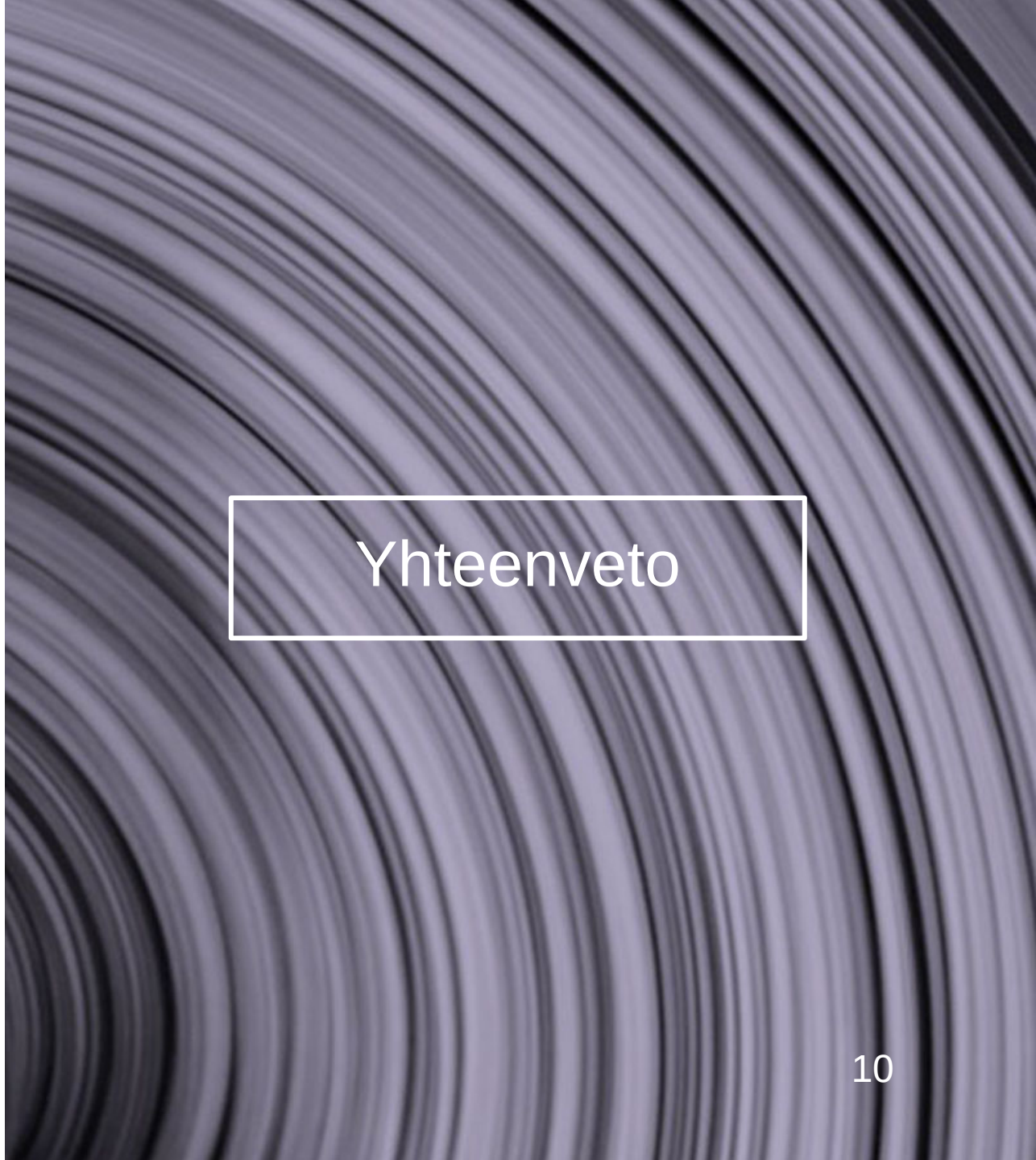
SUOMEN TEKSTIILI & MUOTI
FINNISH TEXTILE & FASHION

3.5.2021

Toivomme jätteeksi luokittelun päättymiseen kriteereihin (5 b §) vielä alemman asteisessa sääntelyssä tarkennusta myös **pilotointiluonteisten kokeilujen helpottamiseen**, jotta laki tukee joustavasti myös uusien innovaatioiden kehittämistä.

Tekstiilialan kiertotaloutta tukevien innovaatioiden aikaansaaminen edellyttää, että **sekä kansallista että EU-tason TKI-rahoitusta** kohdennetaan tekstiilialan kiertotalouden vauhdittamiseen. Myös **julkista hankintalainsäädäntöä** olisi tarpeen uudistaa siten, että se velvoittaisi julkisia hankintayksikköjä tekemään kiertotaloutta edistäviä hankintapäätöksiä ja -ratkaisuja.

Nyt esillä oleva hallituksen esitys luo **hyvät peruslähtökohdat** tekstiilin erilliskeräykselle, mutta lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää vielä **runsaasti erilaisia politiikkatoimia**, kuten alemman tasoista sääntelyä, informaatio-ohjausta ja taloudellisia kannustimia, jotta tekstiilien erilliskeräyksestä tulisi toimiva osa tekstiilialan ja sen koko klusterin kiertotalouden arvoketjua.

Yhteenveto

Kiitos.